

Tietokirjaprojekti työnimellä ”Suomen muinaiset tulivuoret – ja muita kallioidemme salaisuuksia” on alkanut

JUSSI S. HEINONEN JA ELINA LEHTONEN

Suomen kallioperä kätkee sisäänsä tarinoita valtamerien syntymisestä, elämän kehityksestä, ilmastonmuutoksista, kuumista laavavirroista, tulivuorten räjähdyspurkauksista, kosmisista törmäyksistä ja poimuvuoristojen nousuista sekä romahduksista. Työryhmämme tavoitteena on laatia uusimpaan tutkimukseen perustuva, mutta yleistajuisesti kirjoitettu tietokirja, joka nostaa jaljojemme alla piilevät salaisuudet esiin suurelle yleisölle. Teos on suunniteltu rakenteeltaan ja tyyliltään tarinalliseksi tietokirjaksi, joka houkuttelee tutustumaan alaan syvemmin. Kirja on suunnattu sekä aihepiiristä valmiiksi kiinnostuneille että niille, joille geologia ei aiheena ole tuttu. Kirja ei ole oppikirjamainen tai keskity geologisiin luokitteluihin.

Kirja sisältää tarinallisten ja tiedollisten osioiden lisäksi karttoja ja kuvauksia eri alueilta Suomesta, jotta sen avulla kohteisiin voi tutustua myös itsenäisesti. Kirjaa varten tullaan haastattelemaan geotieteilijöitä, jotka ovat eri kohteiden asiantuntijoita. Haastattelujen aineistoa käytetään tieto-osuuksien taustoittamisen lisäksi myös kallioperägeologiaan liitty-

vän tutkimushistorian avaamiseksi – hauskoja sattumuksiakaan unohtamatta. Kirjaprojektin teemaan liittyy oleellisena osana myös kallioperäkohteilla vierailu, sekä niiden ja niiltä kerättyjen näyttöiden valokuvaaminen. Kirjaan on alustavasti valittu 24 kohdetta eri puolelta Suomea – kuinka monta niistä arvaat kuvastata 1?

Hankkeeseen on saatu työskentely- ja kuluapurahaa Alfred Kordelinin ja K. H. Renlundin säätiöiltä sekä WSOY:n kirjallisuussäätiöltä. Projekti on alkanut maaliskuussa 2022 ja jatkuu keväälle 2023. Kustannussopimuksen teko toteutetaan kirjaprojektin aikana soveliaan kustantamon kanssa, kun teos on hieman pidemmällä. Työryhmällä on kokemusta tieteen popularisoinnista erilaisissa medioissa. Tätä osaamista ja kontakteja työryhmä hyödyntää myös kirjan kirjoitustyön aikana. Projektin etenemistä voikin seurata sen blogin kautta (www.tulivuoret.net), Facebookissa (Suomen muinaiset tulivuoret -sivu), Instagramissa (@tulivuoret) ja kirjoittajien Twitter-tileillä (@JussiSHeinonen, @eslehton). Tervetuloa mukaan seuraamaan!

Kuva 1. Kirjaprojektin alustavat maastokohteet kuvakaappauksena Google Maps -sovelluksesta.

Figure 1. The preliminary field sites of the book project in a screenshot from Google Maps application.

Summary

“The ancient volcanoes of Finland – and other fascinating stories of our bedrock” book project commences

The Finnish bedrock is filled with secret stories of volcanoes, mountain belts, ice ages, and early life. This book project aims to tell about these wonders to general audiences using Finnish language they understand. We rely on storytelling as the primary narrative instead of classification- or terminology-driven approach of traditional geology textbooks. The story of the book project itself will also be open to public via social media platforms (e.g., www.tulivuoret.net). The project is funded by the Alfred Kordelin foundation, K. H. Renlund foundation, and WSOY’s literature foundation and has started in March 2022.

Kiitokset

Haluamme jo tässä vaiheessa erikseen kiittää innostavasta tuesta nykyistä ja jo eläköitynyttä henkilökuntaa seuraavista tahoista: Geologian Tutkimuskeskus, Helsingin yliopiston Geotieteiden ja maantieteen laitos, Luonnontieteellinen keskusmuseo, Turun yliopiston ja Åbo Akademin Geohuset sekä Oulun yliopiston Kaivannaisalan yksikkö. Tämän projektin toteuttaminen ei olisi mahdollista tässä mittakaavassa ilman näitä tahoja ja Suomessa paljon kenttätöitä tehneitä geologeja.

DOS., FT JUSSI S. HEINONEN
(jussi@tulivuoret.net)

FT ELINA LEHTONEN
(elina@tulivuoret.net)

Geotieteiden ja maantieteen osasto
Gustaf Hällströminkatu 2
00014 Helsingin yliopisto

Kirjoittajat ovat aloittelevia tietokirjailijoita, joilla on työuraa takana niin yksityisellä puolella kuin tutkijoina Helsingin yliopistossa.

tulivuoret.net